

Ապրեկանդին կ.	Պօլսոյ համար	150 դշ
» Պաւառաց	»	160 »
» Օտար երկիրներու	»	180 »
Վեցամեռաց կ.	Պօլսոյ	75 »
» Պաւառաց	»	80 »
Խըրաքանչիւր թիրթի դին		60 փր.
Ծանուցման առջև մէկ անգամի համար 2 զուրուց երկու անգամի համար 60 փարոց, աւելի անգամներու համար 40 փորաց :		

L U N Q H P

ԶՈՒՄԱԳԻՆԻ ԱՀԳԱՅԻ ԲՈՒԺԱՐԱԿԻ ԵԿ ՏԵՏԵԱԿԱ

ԿՈՄԱՆԴԱՌԱՋՈԼԻ 23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԲԱԴԱՐԱԿԱՆ

Յունակոյ կառավարութեան յարու-
ցած խնդիրը, թէ եւ հուաղբաց
խօսքին նայելով՝ խաղաղութեամբ
լուծուելու երեսով ունի, բայց եւ
այնպէս բաւական մասյուղութիւն
պատճառեց Եւրոպից մէջ, եւ մինչեւ
անգ ամպահ մը մասցաց Քրուսօ-Դամո-
ղիական պատերազմի:

Ամենէն աւելի Սնդզիոյ եւ Աւտորիոյ
մէջ անհաճոյ աղջեցութիւնն ըրած է
կորչաքրքի իշխաննեն ըլջաբերականը, եւ
լրագործէ գրեթէ միաձայն նկը դատա-
պարտեն զայն իրեն յայտնի ոտնահա-
րութիւն յանձնեառեալ պարտաւորու-
թեանց, եւ համարձակ արհամարհու-
թիւն գաշնադիր տէրութեանց Ռու-
սիա կրնար, կըսեն, դաշնակից տէրու-
թեանց դիմութե 1856 ի գաշնագուռ-
թիւնն վերաբննութիւնն առաջարկել
գեապահատօղոմի մը միջայու. Իսկ հի-
մա այս օրինաւոր ընթացքը չբանելով՝
ինքնին անոր ինչ ինչ տրամադրութիւն-
ներն եղծեալ հրատարակել եւ այսու-
հետեւ չանչել եւ ընդունիլը՝ բա-
ցարձակագէս պատերազմի ասպարեզ
կարգաւէ է, Ռուսիոյ պահանջումն ըստ
ինքնան կարգէ գուրս կամ չափազանց
քան մը չեն համարեր, այլ միայն ի՞ն
պահանջումը քայլեցնելու եղանակը
խիստ ծանր եւ հետեւքար անըն-
դունելի կը գտնին Աւտորիոյ Ռուսիոյ
շրջաբերականնեն յարուցած դժունու-
թիւնը ձեւին վրայ է տուառել քան
թէ սգւոյն, եւ ընդհանրապէս կը կար-
ծուի թէ Սնդզիա եւ Աւտորիոյ աւե-
լի տրամադիր են Ռուսուոյ պահանջանց
մափխութիւնն ընդունելու. քան թէ
պատերազմի դիմելու, միայն թէ Ռու-
սիա իր պահանջման ձեւը միտուշ եւ
դաշնակից տէրութեանց խորհրդին ու-
ղարկանը ունեմ.

Ցարակիոս չէ մնացած, թէ Առա-
սիս կանխաւ համաձայնած է Բրուս-
իոյ հետ, եւ այս համաձայնած թեան
ապացոյց կը համարուի ներկայ բրո-
ւծ—Գաղղիական պատուելազմին մէջ
Ուռասիոյ բռնած ընկերութը, որ Մշա-
նապատաւոր եղած է Բրուսիոյ, ինչ-
պէս նաեւ Բրուսիոյ ժառանգ արքայ-
որդւոյն եւ Ֆրէտէրիկի ծարլ իշխանին
ուռասական զօրաց Ֆէլո—Մարաշախոսի
ախտոս ընծայելը, որ կարդէ գուրա-
պատիւ մ' է օտար իշխաններու համար,
նոյնպէս Բրուսիոյ զօրապէտներուն ա-
ռատ Ա. Գէորգի պատուանշան զրկե-
լը: Ամերիկայի կառավարութեան ալ-
արդէն ինպաստ Ռուսիոյ վաստեկուած
Ըլլալուն ապացոյցն երեւան ելաւ այս
օրերս Ալլապամայի խնդրոյն նորոգ-
մամբ, որ՝ ինչպէս մար ընթերցարաց
յայտնի է՝ քանի տարիէ ՚ի վեր կախ
մնացած է Անդզիոյ եւ Ամերիկայի մէջ,
եւ կընայ միշտ ձանը կերպարանը մը

առնելու Այս ինդիքը միայն բաւական է Անգղիոյ ձեռքը՝ կապելու:

Այս պարագաներուն մէջ, որը ինչոքս կը տեսնուի Առաջից նպառաւոր են, դարձնածի չէ որ գաջնակից տէրութիւնները, մասնաւորազնէն Անդղիա եւ Աւարդիա, որը ամենն աւելի շահ ունին 1753 ի բաշխավրութիւնը պաշտպանելու, զիշանին Ռուսիոյ Հետ իրաւախոհ ըլլոյ եւ անոր պահանջումն օրինուող ձեւի մը վերածելով ընդունիլ

Անդղիական Մօրնինկ Բօսթ Արագիշը կը սէ Աֆուսիոյ եւ Բյուսուսից մէջ արեւելից նկատմամբ համաձայնութիւնը Բրուսո-Գաղղիական պատերազմին բացուելին առաջ հաստատուած է : Սակայն Պիամարք կումը շատ դոհ պիտի ըլլլայ Թուսիոյ այս շտապի լինին որովհետեւ Կորչաքովի իշխանին շրջաբերականը մէկէն ՚ի մէկ չէզոք տէրութեանց աշքը կը բանոյ եւ կը ցուցնէ անոնց թէ Ռուսուսիայ յաջողութիւններն ի՞նչ եղի պայմաններու մէջ կրնան ձգել զեւրոսաւ : Արեւելիան խնդիրը նորէն բացուած առեն՝ չկայ Անդղիացին մը որ Գաղղիոյ պէս հզօր գաշնակցի մը կորուսուը մասածէ : Աւարդիու ալ պիտի հասկընայ թէ ո՛չափ հարկիաւոր է իրեն Գաղղիոյ ազատութիւնը: Վերջապէս Խառնիա ալ Անդղիոյ եւ Աւարդիոյ ոչէս պիտի համինայ թէ Գաղղիոյ գատն Եւրոպական եզան է այսօրուան օրս: Բայց չէզոք աէրութեանց շահը կը պահանջէ, որ Գաղղիա հզօր մնայ Եւրոպական համատարակշութիւնը հաստատ պահելու համար, եւ ամենն որ պարտական են օգնել Գաղղիոյ որ զինքն անօթար պահող խաղաղութիւնն մն ձեռ ո ուժուու:

Այս առջերէն, ինչպէս նաև, Անդ-
զիոյ ուղիւ շատ լասգրաց խօսքը բէն
կը հասկցուի, որ մաւարոյ յարուցած
խնդիրն Անդոյիցոց համակրոթիւնն
արթնցուցած է Գալլիոյ վրայ, եւ շատ
կը զգչոն մինչեւ հիմա անտարբեր
գիրք մը բանենաւն գրայ:

Պ. Թիվ. ԵԱՀԽԱԴՐԸ

(Georgium - 1025)

ինձ թէ Փարփղէն լուր ունեի՞ . պատասխան տուի թէ Փարփղէն գուրս եւլած վայրկենէս՝ երկու շարքի իրիկունէն՝ ի վեր՝ ընաւ լուր չունէի Պ. Պիտմարը ալ նոյնազն Այն ժամանակ բանակին յառաջապահ գիծի բնին է կած ու զեկուած թէր կարդաց . որք Փարփղի մէջ յեզակնառութիւն մ'ելած եւ նօր կառուցարութիւն մը հաստատաւած ըլլալու զբայցներ կընէին Այն Փարփղը յորմէ երբեմն ամենափոքր լուրերն ելեք ուրբական տրագութեամբ դուրս կելնէին եւ քանի մը վայրկենի մէջ ընդ հանու առեալահ եւ ձաւակէն իրական

Եր յեղափոխութեան մը թագարսլով և
երեք օր ետքը դեռ իր դաներէն դուրս

սուսաք որ ուղղվ գույքը գումարի սկզբան գումարի
խմացուած չեր. Այս պատմական երես
ուղիմին վրայ խոր տիբրութեամբ լրց
ուած՝ հուաստեցի Անձնարք կամին ու
եթէ անհարդու թէ իւնը կրցեր է պահ մը
փարիզի մէջ յաղթանակի ք փարիզի ժ
գումարեան վերլի կարդ ասիրութիւնը՝ ո
իշ հայրենասիրութեան հաւասար է
վրային առաջ առաջ էին, իմ բանակի
ցերու իշխանութիւնու ալ վերջացա
կըլլար, ուստի պարտաւորեցայ բա
նակյալի իւնը դադրեցնել մինչեւ՝
ևոր տեղեկութիւն փարիզի հետ հա
զօրդակցելու միջոց ստանալով Պ. Պար
մարքէն, նոյն օքը կրցի իմանալ երկու
շաբթի աւուր անցքը, եւ ապահով ըլլ
լաւ որ սիսալած չէ հաստատելով թ
անհարդ ութեան յաղթութիւնը քան
մը ժամ միայն կրնար անւած ըլլար
և Նոյն իրենկունը Պ. Պիմարք կա
սին քով դացի, առաւօսուն ընդմիջ
եալ բանակցութիւնը նորէն սկսան
եւ գիշերուան մէկ մասոց շարունակե
ցինք. Մայրաքաղաքին պարենաւորե
լուն ինքիւը թերմութեամբ պիճ
ուեցաւ մէջերնիւ միջա հաստատ
ունը իմ կողմանէ թէ պարենին քա
նակութեան մասին ըրած ինգիրու կըց
նար մանրուման վիճարանու թեամբ
մը չափաւորիլ հատ չանցաւ նշարե
ցի թէ գծուարութիւնը պարագանե
րու վրայ չէր, ոյլ իննդրոյն հիման
վրայ եր. Այն ժամանակ Պ. Պիմար
քի աշաց առջեւ դրի զինադադարք
մեծ սկզբունքը որ կը պահանջէ թէ
խրոշանջխը պատերազմիկ կողմ' դի
նադադարին զնքացած ժամանակ
այն վիճակին մէջ դանուի, որ որ եւ
ուրած ժամանակ. թէ այս ոկզրուն
քէն որ ուղղղ բանի եւ արդարութեան
վրայ հիմնի ալ է, պաշարեալ քաջաք
ները պրաբնաւորելու եւ տեսն որ լո
ւպաւած նպարին տեղը լցներու պայ
րու թիւնը յաւաշ կուդար, որովհե
տեւ աւանց այս նախագծութեան
ըսի Պ. Պիմարքի զնադադարք մը բա
ւական կըլլար աշխարհի ամենէն ամուլ
սկուեն առնաւ:

« Այս անհատակի սկզբանն եւ սովորութեան դէմ սպառափանն չկարեամ գոնէ ես այնպէս կը կարծեամ»

“Այս ժամանակ Պ. Պիտմարը՝ ոչ
թէ իր կողմէն՝ այլ զինու օրական իշխանութեանց կողմէն խօսելով յայտ-
նեց ինձ թէ զինադադարը բացարձա-
կագես հակառակ էր Բրուսիոյ շա-
հուց. թէ մեզ ամենին հանդիսու տապ-
մեր բանակիներուն կազմուելու ժամա-
նակ տալ էր. թէ Փարիզի մէջ քանիու-
նակութիւնը գետաւարու որոշուելիք ց-
պաշար մոցնելու թոյլառուաթիւնը՝
կարողութիւն տալ էր անոր դիմադր-
ութիւնն անսահմանարար երկնակարու. թէ հետեւարար չէին կրնար այսպիսին

ունից զինուորական համազօր գործարքնութեան
Յ Յիշխառակի եւունք եւուս ի լուն

Պ. Պիտմարքի խօսքն է այս : Խակոյն
ողաւատիսաննեցի թէ զինադադարն ան-
շուշանի թական օգուանելքը կընար ու-
նենալ մեղ համար . բայց Բրուսիոյ կու-
ռավագրութիւնը պէտք էր որ զինադա-
դարի սկզբանքն ընդունած ժամանակի
նախատեսէր . ուակային միւս կողմա-
նէ , աղդային կիրքերը հանդարսե-
ցնել այս կերպիւ խաղաղութիւնը պատ-
րասիմ ու մօտեցնել մանուանդ ։ Եր-
պիս բազմանցաք տոշաճ յարդանքը մը
շնորհել Բրուսիոյ համար քաղաքութիւ-
նական ոյնպիսի օդուտներ էին , որք
մեղ շնորհաւելիք նիս թական օգուա-
ներէն աւելի արժէք ունէին . Այս ժա-
մանակ հարցուցի թէ ի՞նչ էին մեղնէ
պահանջուած զինուորական համազօր
փոխարքինութիւնները , վասն զի Պ. Պիտ-
մարք կոմիզ մերջին աստիճանի մոյք
մ'ունէր զանոնք չըպատճառ

մանց մէջ այս միջոցիս զինուորական
հոգին կը յաղթէր քաղաքագիտական
հոգւոյն, որ խաղաղութիւն եւ անօր
հասնելու միջաները կը խրատէր :

Այն ժամանակ Պ. Գիտմարքէն կարողութիւն խնդրեցի յառաջապահ գիծերն երթալը եւ ոյս վիճակին վայ Պ. Ժիլ Ֆալլի հետ խօսակցելու։ Անմիջապէս կատարեց խնդիրը՝ այն սիրովիր քաղաքավարութեամբ, որը անձնական յարաբերութեանց վերաբերեց եռու առնեն առևիճներու մէջ տեղայի ինձմէ զատուած ժամանակ Պ. Գիտմարք յահճնաբարութիւն ըրտւ ինձ յայտնել Դաղղլույ կառավարութեան ող եթէ առնենց վիճադաշտաբի երես վայսանական ընտրութիւն ուղեն, ինչու

